

Locus Solus'ta Yer Alan Armorique Mitosu'nun Mitik Özellikler Açısından İncelenip Metnin Düzeyleri Bağlamında Yorumlanması

Elif Davun

Dr., T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Bursa, Türkiye

e.dvn16@hotmail.com | <http://orcid.org/0000-0001-5184-659X> | <https://ror.org/00jga9g46>

Öz

Bu çalışma, Fransız yazınının temsilcilerinden Raymond Roussel'in *Locus Solus* adlı çalışmasında yer verdiği "Armorique Mitosu"nu mitik özellikler bağlamında çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bu noktada Alan Goldman'ın "metnin düzeyleri" düzleminden hareket edilecektir. Böylelikle mitosun "dar dünyası"ndan edinilen bilgilere dayanılarak "geniş dünyası"na ulaşılmaya çalışılacaktır. Dolayısıyla hedeflenen şey yeni bir mitos ortaya koymak değil mitosun zenginliğini ön plana çıkarmaktır. Literatür taramasına dayalı olarak içerik analizi tekniği ile yorumlayıcı anlayıcı sosyolojik yaklaşımın kullanıldığı bu çalışma, *Locus Solus*'taki "Armorique Mitos"u ile sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte Roussel'in *How I Wrote Certain of My Books (Bazı Eserlerimi Nasıl Yazdım?)* adlı çalışmasında bahsettiği metagram adlı dil oyunları paranteze alınmıştır. "Armorique Mitosu", mitik özelliklere uygun bir şekilde kaleme alınmıştır. Bir metnin herkesçe kabul edilen anlamları dışında dar anlamına dayanılarak ortaya konulmuş farklı yorumları bulunabilir. Yer yer sembolik anlatımlar içerdiğini düşündüğümüz bu mitosta Raymond Roussel'in ikili zıtlıkların bir aradalığına yer verdiği, arka planında bir anlam barındıran bir ayı, belirli renkleri ve sayıları kullandığı ve tüm bunlarla birlikte yazarın ürününü ortaya koyarken yer yer geleneğinin etkileriyle hareket ettiği bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Din Sosyolojisi, Felsefe, Raymond Roussel, *Locus Solus*, Armorique Mitosu, Metnin Düzeyleri.

Atıf Bilgisi

Davun, Elif. "Locus Solus'ta Yer Alan Armorique Mitosu'nun Mitik Özellikler Açısından İncelenip Metnin Düzeyleri Bağlamında Yorumlanması". *Uludağ İlahiyat Dergisi* 33/2 (Aralık 2024), 189-209. <https://doi.org/10.51447/uluid.1540580>

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü Article Type	Araştırma Makalesi Research Article
Geliş Tarihi Date of Submission	29 Ağustos 2024 29 August 2024
Kabul Tarihi Date of Acceptance	24 Kasım 2024 24 November 2024
Yayın Tarihi Date of Publication	27 Aralık 2024 27 December 2024
Yayın Sezonu Pub Date Season	Aralık December
DOI	https://doi.org/10.51447/uluid.1540580
Değerlendirme Peer-Review	Ön inceleme: Bir İç Hakem (Editörler Kurulu Üyesi - Yayın Kurulu Üyesi) İçerik inceleme: İki Dış Hakem - Çift Taraflı Körleme Single anonymized Atternal (Editor board member) Double anonymized - Two External
Etik Beyan Ethical Statement	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited
Benzerlik Taraması Plagiarism Checks	Yapıldı - iThenticate Yes - iThenticate
Çıkar Çatışması Conflicts of Interest	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir. The author(s) has no conflict of interest to declare.
Finansman Grant Support	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır. The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Telif Hakkı & Lisans Copyright & License	Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır. Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0
Etik Bildirim Complaints	ilahiyatdergisi@uludag.edu.tr - https://dergipark.org.tr/tr/pub/uluid

Analyzing The Myth of Armorique in *Locus Solus* in Terms of Mythic Features and Interpreting It in The Context of The Levels of The Text

Elif Davun

Dr., Republic of Türkiye Ministry of National Education, Bursa, Türkiye
e.dvn16@hotmail.com | <http://orcid.org/0000-0001-5184-659X> | <https://ror.org/00jga9g46>

Abstract

This study aims to analyze the “Armorique Mythos”, which Raymond Roussel, one of the representatives of French literature, includes in his work *Locus Solus*, in the context of mythic features. At this point, we will proceed from Alan Goldman’s “levels of the text”. Thereby, based on the information obtained from the “narrow world” of the mythos, it will be tried to reach its “wide world”. Therefore, the aim is not to create a new mythos but to emphasize the richness of the mythos. This study, in which the content analysis technique and interpretative understanding sociological approach are used based on the literature review, is limited to the “Armorique Mythos” in *Locus Solus*. However, the language games called metagrams mentioned by Roussel in his work *How I Wrote Certain of My Books* are bracketed. The “Armorique Mythos” is written in accordance with mythic characteristics. There may be different interpretations of a text based on its narrow meaning other than its commonly accepted meanings. In this mythos, which we think contains symbolic narratives in places, it was found that Raymond Roussel included the coexistence of binary opposites, used a moon with a meaning in the background, certain colors and numbers, and with all these, the author acted with the effects of his tradition while creating his product.

Keywords

Sociology of Religion, Philosophy, Raymond Roussel, *Locus Solus*, Myth of the Armorique, Levels of the Text.

Citation

Davun, Elif. “*Locus Solus*’ta Yer Alan Armorique Mitosu’nun Mitik Özellikler Açısından İncelenip Metnin Düzeyleri Bağlamında Yorumlanması”. *Uludağ İlahiyat Dergisi* 33/2 (December 2024), 189-209. <https://doi.org/10.51447/uluid.1540580>

Giriş

Yeryüzünde yaşanan her yerde, her çağ ve koşulda insana dair mitler ortaya çıkmıştır. Mitler, insanın zihinsel ve fiziksel eylemlerine ilham veren bir kaynaktır ve sembolik bir mahiyet taşır.¹ Fransız yazınının temsilcilerinden biri olan Raymond Roussel'in² de *Locus Solus*³ adlı çalışmasında mitoslara yer verdiği görülmektedir. Çalışmamızın konusunu Roussel'in söz konusu eserinde yer verdiği "Armorique Mitosu"nun çözümlenip yorumlanması oluşturmaktadır. Burada amaçladığımız bu mitin, mitoslar ve mitik bilinç için belirtilen nitelikleri barındırdığını ortaya koymaktır. Bununla birlikte Alan Goldman'ın söz ettiği metnin düzeylerinden hareketle bir metnin tüketilemezliğini de gösterebilmektir. Bu çerçevede bizi amaca ulaştıracak olan, literatür taramasına dayalı içerik analizi tekniği ile yorumlayıcı anlayıcı sosyolojik yaklaşımdır.

Konuyla ilgili literatürü taradığımızda Michel Foucault'nun Raymond Roussel'e onun eserlerine dair *Ölüm ve Labirent* isimli başlı başına bir eser kaleme aldığı görülmektedir. Yalnız Foucault'nun burada bir yorum veya şerhten ziyade farklı bir yöntem izlediği belirtilmektedir.⁴ Çünkü Foucault'nun düşüncesinde söylem ile söyleme dair belgeler tasvir edilebilir, çözümlenebilir ve düzenlenebilir fakat derin manalar içerecek yorumlamalara tabi tutulamaz.⁵ Foucault'a göre "Roussel'in dili, oklarının gösterdiği yön bakımından da yapıldıkları ağaç bakımından da batını kelama ters düşer."⁶ Oysa bu Foucault'a ait sübjektif bir düşüncedir ve yorumlama edimini "skolastik bir evrene"⁷ hapsetmektir. Bir metnin anlamının sınırlandırılmasının doğru olmadığı kanaatindeyiz. Öte yandan Roussel, *How I Wrote Certain of My Books (Bazı Eserlerimi Nasıl Yazdım?)* adlı bir çalışma kaleme almış ve burada *Locus Solus*'un da dâhil olduğu bazı çalışmalarını nasıl yazdığına dair bilgiler vermiştir. Fakat bu eserde detaylı bilgilerden çok Roussel'in metagram şeklindeki dil oyunları ön planda bulunmaktadır.⁸

İlgili literatüre bakıldığında *Locus Solus* üzerine yapılan çalışmaların görece hacimli bir yer tutmadığı fark edilmektedir. Oysa *Locus Solus* yalnızca edebiyat alanında değil felsefe alanında da kayda değer bir nitelik taşımaktadır. Nitekim yukarıda bahsedildiği

¹ Joseph Campbell, *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*, çev. Sabri Gürses (İstanbul: İthaki Yayınları, 2018), 13, 25.

² Raymond Roussel, 1877'de Paris'te zengin bir ailenin evladı olarak dünyaya gelmiş, 1933'te intihar etmiştir. bk. John Ashbery, "In Darkest Language", çev. Trevor Winkfield, *How I Wrote Certain of My Books* (New York: Sun, 1977), 62.

³ Bu roman için baştan sona Roussel'in imgeleminin ürünü olduğu söylenmektedir. bk. Enis Batur, "Raymond Roussel İçin Ready-Made", *Locus Solus* (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2022), 8.

⁴ Pierre Macherey, "Sunarken: Foucault / Roussel / Foucault" çev. Savaş Kılıç, *Ölüm ve Labirent* (İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2018), 11.

⁵ George Ritzer - Jeffrey Stepnisky, *Sosyoloji Kuramları*, çev. Himmet Hülür (Ankara: De Ki Basım Yayın, 2014), 622; Foucault'un yorumla ilgili düşünceleri için bk. Michel Foucault, *Kliniğin Doğuşu: Tıbbi Algının Arkeolojisi*, çev. Şule Ünsaldı (Ankara: Epos Yayınları, 2014), 15-19.

⁶ Michel Foucault, *Ölüm ve Labirent*, çev. Savaş Kılıç (İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2018), 32.

⁷ Pierre Bourdieu, *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları*, çev. P. Burcu Yalın (İstanbul: Metis Yayınları, 2019), 23.

⁸ bk. Raymond Roussel, *How I Wrote Certain of My Books*, çev. Trevor Winkfield (New York: Sun, 1977).

gibi Michel Foucault, *Locus Solus*'un da yer aldığı Raymond Roussel'in eserlerine dair müstakil bir kitap yazmıştır. Bununla birlikte edebiyat ve toplumsal olgular arasında sıkı bir bağ olduğu göz ardı edilemez bir gerçektir.⁹ Çünkü edebî bir eser, varlık sahasına çıktığı toplumun izlerini taşır. Bu açıdan aidiyet kazandığı toplumun sosyal, siyasi, ekonomik ve felsefi niteliklerini yansıtır.¹⁰ Öte yandan Sartre'a göre bir eser, okurunun yetenekleri nispetinde var olur. Eser, okuyucu için bir kılavuzdur ve bu kılavuzla metinde ilerleyen okur, esere can vererek eseri anlamlı kılar.¹¹ Bu düşüncenin edebiyat için sosyolojik bakış açısını kuvvetlendirdiği belirtilmektedir. En az yazar kadar okuyucunun da toplumsal statüsü, anlam çerçeveleri, kültürel ve dinî arka planı ile psikolojik durumu bir metnin anlamını tamamlayıcı ikincil bir parametre şeklinde değerlendirilmeye başlanmıştır. Bu açıdan edebî eserler, sosyolojik araştırmalar için veri kaynağı sunması bakımından önemlidir.¹² Dolayısıyla edebî bir eser olan *Locus Solus*'ta yer alan "Armorique Mitosu" bu açıdan incelenmeye değer görülmüştür.

Ayrıca modernleşme süreciyle birlikte sekülerleşme teorileri, dinin ve metafiziksel olanın giderek etkisini kaybedeceğini ve sonuç olarak ortadan kalkacağını iddia etmişlerdir.¹³ Buna göre Modernizmde mitler, bilim öncesindeki aklın sıradan ürünleri şeklinde düşünülmüş, teknolojinin ve bilimin gelişmesiyle işlevini yitirmeye başlamıştır.¹⁴ Oysa zaman içerisinde görülmüştür ki sekülerleşme teorilerinin iddialarının aksine din ve metafiziksel olgular yok olmamış, birey ve toplum için önemini korumuştur.¹⁵

Mitler, varlığın sahip olduğu gizli özellikleri ortaya çıkarma işlevini yerine getirmektedirler. Bu bakımdan bir miti incelemek, insanı anlamaya ve anlamlandırmaya olanak sağlamaktadır. Ayrıca sembolik düşünme insanın özünü oluşturan unsurlardan biri olduğundan semboller de bu noktada önem arz etmektedir. Dolayısıyla mitler ve semboller zaman zaman arka planda kalsalar dahi hiçbir zaman yok olmazlar. Bu nedenle de insani varoluşun herhangi bir konumunda, mitlere ve sembollere değinmemek zordur.¹⁶

Tüm bunlarla birlikte düşünüldüğünde çalışmamız, *Locus Solus*'taki tek bir mitosa odaklanması ve bu mitosun dar anlamından geniş anlamına ulaşmasını sağlamaya

⁹ M. Ali Kirman - Hasan Sarı, "Post-Seküler Toplumda Anlam Arayışını ve Tasavvufu Yol Metaforu Üzerinden Okumak", *Sekülerleşme Tartışmaları*, ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit (Ankara: Kadim Yayınları, 2019), 207.

¹⁰ Emel Kefeli, *Batı Edebiyatında Akımlar* (İstanbul: Dergâh Yayınları, 2020), 7.

¹¹ Jean-Paul Sartre, *Edebiyat Nedir?* çev. Bertan Onaran (İstanbul: Can Sanat Yayınları, 2008), 54.

¹² Kirman - Sarı, "Post-Seküler Toplumda Anlam Arayışını ve Tasavvufu Yol Metaforu Üzerinden Okumak", 207.

¹³ Ekber Şah Ahmedi - Kemal Ataman, "Varoluşsal Güvenlik ve Sekülerleşme: Eleştirel Bir Çözümleme", *Sekülerleşme Tartışmaları*, ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit (Ankara: Kadim Yayınları, 2019), 15, 118.

¹⁴ Erich Fromm, *Rüyalar Masallar Mitler: Sembol Dilinin Çözümlemesi*, çev. Aydın Arıtan - Kaan H. Ökten (İstanbul: Say Yayınları, 2017), 21.

¹⁵ Daha detaylı bilgi için bk. Ömer Faruk Darendel, "Sekülerleşme Teorisine Metaforik Yaklaşımlar", *Sekülerleşme Tartışmaları*, ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit (Ankara: Kadim Yayınları, 2019), 49-70.

¹⁶ Mircea Eliade, *İmgeler ve Simgeler*, çev. Mehmet Ali Kılıçbay (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2020), 21-22, 35.

çalışması yönüyle diğer çalışmalardan farklılaşmaktadır. Bu açıdan literatüre özgün bir katkı sunmayı düşünmektedir. Çalışma, "Armorique Mitosu" ile sınırlandırılmıştır. Roussel'in dil oyunları paranteze alınmıştır. Bu bağlamda öncelikle genel bir kavramsal çerçeve çizilecek ardından bu çerçeveden hareketle "Armorique Mitosu" çözümlenip yorumlanacaktır.

1. Kavramsal Çerçeve

Bir metnin anlaşılması, tüm anlamlı bağlamları kendi yüklemelerimizin arasına yerleştirmekle gerçekleşir. Burada bir ifadenin bir de ifade edenin anlamı bulunur. Zira yazılı bir metin artık yazarın metnini yazarken ifade etmek istediklerinden çok daha fazlasını söylemeye başlar.¹⁷ Metin ile metnin yazarı birbirini tamamlayıcı unsurlardır. Okur/yorumcu bu bütünü dikkate alır, kendi perspektifi ile bilgi stoğunu da katarak bazı çıkarımlarda bulunur. Böylece aynı metin "geniş bir dünya"ya açılır. Bu bağlamda "Armorique Mitosu" hakkında yapacağımız çözümlenme ve yorumların daha iyi anlaşılması için mitosun ve metnin düzeylerinin tanımlanması önem arz etmektedir.

1.1. Mitos

Mitos, sembolik bir dil kullanan, geçmiş zamana ait bilgeliklerdir.¹⁸ Anlam barındıran bir biçimdir.¹⁹ Dolayısıyla okurun önüne yeni bir anlam dünyası koyar.²⁰ Öte yandan mitos, dinsel ilgi alanında varlık bulur.²¹ Mitler kendilerine has birtakım özelliklere sahiptir.

Dünya, insana bir şeyler anlatmaktadır. Dünyanın söylediklerini anlayabilmek, mitleri bilip sembolleri çözümlenmekle gerçekleşir. İnsan; doğum, ölüm, zamansallık vb. arasındaki sır dolu ilişkileri mitler vasıtasıyla kavrayabilir. Bu açıdan dünya bütünlük arz eden ve bir anlam barındıran kozmostur. Sonuç itibarıyla dünya, dil şeklinde somutlaşır.²²

Mitik düşünüşte dünya, işiten ve anlayan canlı bir yapı arz eder. Bu açıdan tabiatüstü bir nitelik kazanmış olan kelime önemlidir. Çünkü tabiat kuvvetlerine doğru bir şekilde seslenilirse yardım mutlaka gelecektir. Büyülü kelimenin gücüne karşı gelinemez.²³

¹⁷ Paul Ricoeur, *Interpretation Theory: Discourse And The Surplus of Meaning* (Amerika Birleşik Devletleri: The Texas Christian University Press, 1976), 19, 30, 37.

¹⁸ Fromm, *Rüyalar Masallar Mitler: Sembol Dilinin Çözümlemesi*, 190.

¹⁹ Roland Barthes, *Çağdaş Söylenler*, çev. Tahsin Yücel (İstanbul: Metis Yayınları, 2014), 179.

²⁰ Cengiz Batuk, "Bultman'ın Teolojisinin Temel Sorunu: Kutsal Kitab'ın Modern İnsana Da Verecek Bir Mesajı Var mı?", *Rudolf Bultmann: Mitoloji ve Hermenötik Sorunu*, der. Cengiz Batuk - Emir Kuşçu (Ankara: Eskiye Yayınları, 2013), 35.

²¹ Emir Kuşçu, "Rudolf Bultman'ın Teolojik Hermenötiğinde Bazı Temel Sorunları Tartışmak", *Rudolf Bultmann: Mitoloji ve Hermenötik Sorunu*, der. Cengiz Batuk - Emir Kuşçu (Ankara: Eskiye Yayınları, 2013), 65.

²² Mircea Eliade, *Mitlerin Özellikleri*, çev. Sema Rifat (İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 2020), 191-192.

²³ Ernst Cassirer, *İnsan Üstüne Bir Deneme: Devlet Efsanesi*, çev. Necla Arat (İstanbul: Say Yayınları, 2005), 106.

“Armorique Mitosu”nu incelediğimizde genel itibarıyla söz konusu bu mitik özellikleri görmekteyiz. Kanaatimizce Roussel bu mitosta yer yer sembolik bir dil kullanmış, okurun önüne bir anlam dünyası sunmuş, mitin büyüsel ve mitik/dinî unsurlarla bağını ortaya koymuş, doğum, ölüm ve zamansallık arasındaki bağın varlığını göstermeye çalışmıştır.

1.2. Metnin Düzeyleri

Alan Goldman, “The Sun Also Rises: Incompatible Interpretations” (Güneş de Doğar: Uyumsuz Yorumlar) adlı yazısında bir metnin “dar ve geniş dünya”sına vurgu yaparak metnin düzeylerinden söz eder. Buna göre bir metinde genel itibarıyla belirli bir seviyedeki okuyucuların uzlaştığı ve metnin açıkça iddia ettiği çıkarımlar, o metnin dar dünyasını oluşturmaktadır. Dar dünya, metni anlamaya katkı sunmayan pek çok önerme kadar metne katkı sunan pek çok önermeyi de ifade etmekten uzaktır. Geniş dünya ise metnin dar dünyasından hareketle yeni kurgusal hakikatler ortaya koyması ve bu hakikatlerin tartışmaya açık olması bakımından zengin bir dünyaya işaret etmektedir.²⁴

Goldman bu çerçevede metnin düzeylerine de değinerek bir metin için dört düzeyden bahseder. Birinci düzey, kelimelerin standart anlamlar içeren boyuttur. Metnin içerdiği gerçek iddialar ikinci düzeyi oluştururken bu iddialardan hareketle yapılan ve doğru olarak düşünebileceğimiz kurgusal yorumlar ise üçüncü düzeydir. Bu düzey büyük oranda bir yorumlamayı içermektedir. Dördüncü düzey ise hayal dünyamızda metin için doğru olduğunu düşündüğümüz önermelerden meydana gelmektedir. Bu çerçevede bir metin için yapılacak yerinde yorumlar, yazarın öngörmediği daha zengin bir okumaya imkân sağlar.²⁵

“Armorique Mitosu” hangi mitik özellikleri ve mitik düşünceleri içermektedir? “Armorique Mitosu”nun “dar dünyası”ndan hareketle “geniş dünyası”na ulaşılabilir mi? sorularına cevap aradığımız bu çalışmada, “Armorique Mitosu” mitik düşünce ile mitik unsurlar ve büyü, ikili zıtlıkların birlikteliği ile sembolik olarak yorumlanabilecek bazı unsurlar bağlamında ele alınacaktır. Bu noktada, kavramsal çerçeve temeli oluşturacaktır.

2. Mitik Düşünce ile Mitik Unsurlar ve Büyü

Mitler, tanrıların veya ataların bulunduğu bir öte dünya bilincini oluşturup muhafaza eder. Mitik düşüncede bu öte dünya, insanüstü dolayısıyla aşkın bir boyuttur. Temsil ettiği boyut, mutlak hakikatler boyuttur. Bir şeyin hakikatte var olduğuna, insana rehberlik yapacak ve insanın hayatını anlamlı kılacak değerlerin bulunduğu dair düşünceler, kutsalın veya fevkalbeşer bir gerçekliğin tanınım bilinmesiyle ve aşkın bir gerçeklikle yüzleşildiğinde ortaya çıkmaktadır.²⁶

²⁴ Alan Goldman, “The Sun Also Rises: Incompatible Interpretations”, ed. Michael Krausz, *Is There A Single Right Interpretation?* (University Park, Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 2002), 18-19.

²⁵ Goldman, “The Sun Also Rises: Incompatible Interpretations”, 17-18, 24.

²⁶ Eliade, *Mitlerin Özellikleri*, 189.

Söz konusu bu manevi kılavuz, “Armorique Mitosu”nda Kerlagouëzo kralı Kourmelen’in atası Jouël olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira mitosa göre Jouël, yaklaşık yüz yaşında ölmüş, tanrılaştırılmış ve bir yıldıza dönüşmüştür. Bu bağlamda Jouël, halkını korumaya devam eden, ülkesindekilerin kendisine dua ve dileklerini ileten insanüstü bir karakterdir. Ülkesinin ve kızının geleceği için endişe duyan Kerlagouëzo kralı Kourmelen de atası Jouël’in tabiatüstü güçlerine duyduğu güvenle Jouël’den rüyasında kendisine yardım edecek bir ilham vermesini istemiştir. Kourmelen’in dileğine kayıtsız kalmayan Jouël, torununun rüyasına gelmiş ve ona ne yapması gerektiğini öğütlemiş, Kourmelen de atasının öğütlerini bir bir yerine getirmiştir.²⁷

Burada bir öte dünya anlayışı karşımıza çıkmakta kişi bu öte dünyayla irtibat kurup kutsalı deneyimlemektedir.²⁸ Öte yandan mitik düşüncede ve mitik tecrübe açısından mitostaki rüya dünyası ile nesnel hakikatin dünyası arasındaki geçişler görülmektedir.²⁹ Nitekim Kourmelen’in, atası Jouël ile rüya vasıtasıyla görüşebildiği fark edilmektedir. Ayrıca Kourmelen, atasının kendisine rüyasında söylediklerini harfiyen uygulamıştır ki bu durum mitosta “hep Jouël’in buyruğu doğrultusunda” ifadesi ile de vurgulanmıştır.³⁰ Çünkü mitik düşüncede rüyanın içeriği önemlidir.³¹ Bu bağlamda mitlerin özellikleri için belirtilen; atalarla bağ kurma ve rüyaların gerçeklikle bir akış hâlinde olması durumu dikkatimizi çekmektedir.

Mitik düşünce açısından ne kadar zaman öncesine ait olduğu bilinmeyen her şey mutlak ve güçlüdür. Bütün nesnelere veya insanların oluşturduğu kurumlara şerefini, dinî veya ahlaki değerini kazandıran unsur yaştır. Yaş, bir kutsallık kazandırır ve bu kutsaldan daha kutsal bir şey bulunmaz.³²

“Armorique Mitosu”ndaki söz konusu bu yaş vurgusu üç yerde görülmektedir. Bunlardan ilki Jouël’in “yaşı”, ikincisi Jouël’in emriyle yaptırılan altın tacın “eski”liğidir. Jouël yaklaşık yüz yaşında, “yıllar ve şanlarla” dolu olarak yaşama veda etmiş ve tanrılaştırılmıştır. Taç ise değerli taşlara sahip değildir fakat bu taç, “eski” olmanın lüksünü taşımaktadır. Öyle ki bu taç, “bilinmeyen zamanlardan” bu yana pek çok Kerlagouëzo kralına verilmiş ve krallığın özünü teşkil etmiştir. Dolayısıyla halk bu taca ve bu tacın sahibine taparcasına itaat etmektedir. Bir diğer yaş vurgusu ise Hello’nun göksel uyarıyı ancak “yaşla silahlandıktan sonra” alacak olmasıdır.³³

Mitosun bir başka özelliği ahlaki niteliklere dikkat çekmesidir. Bu açıdan mitos, ahlaki kurgusal veya tarihsel örnekler vasıtasıyla hatırlatmaktadır.³⁴ “Armorique

²⁷ Raymond Roussel, *Locus Solus*, çev. Tahsin Yücel (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2022), 16-17.

²⁸ Eliade, *Mitlerin Özellikleri*, 189.

²⁹ Ernst Cassirer, *Sembolik Formlar Felsefesi-II: Mitik Düşünme*, çev. Milay Köktürk (Ankara: Hece Yayınları, 2016), 64.

³⁰ Roussel, *Locus Solus*, 16-20.

³¹ Ernst Cassirer, *Sembolik Formlar Felsefesi-III: Bilginin Fenomenolojisi*, çev. Milay Köktürk (Ankara: Hece Yayınları, 2018), 96.

³² Cassirer, *İnsan Üstüne Bir Deneme: Devlet Efsanesi*, 211.

³³ Roussel, *Locus Solus*, 16, 19, 22.

³⁴ Burhanettin Tatar, *Din, İlim ve Sanatta Hermenötik* (İstanbul: İSAM Yayınları, 2020), 108.

Mitosu”nda da iyi ve kötü ahlaki nitelikler ortaya konulmuştur. Bu çerçevede Kourmelen’in tahtı ele geçirmek isteyen kardeşleri “aç gözlü”, Donuk-Yeşil’in tüm zenginliklerine sahip olmayı dileyen ve bu amaçla defalarca büyülü sözcüğü deneyen Jouël’in oğlu da “hırslı” olarak nitelendirilmiştir. Buna karşın Donuk-Yeşil’de altın külçelerini bulan ve bu altınlarla zenginliğini katlayabilecek olan Jouël, kanaatkârlık göstermiş, bu altınları “aç gözlü” kişilerden saklayıp ülkesinin muhtemel zor zamanlarına saklamıştır. Kralın soytarı Le Quillec için de dürüst nitelendirilmesine gidilmiştir.³⁵

Mitosta ahlak, bir olay örgüsü içinde hayat bulan ve zaferle sonuçlanan kahraman ahlakına dönüşür. Bu dönüşüm, kahraman ahlakının bir “yaşanmışlık” sonucu doğruluğunu kanıtlamasıyla bağlantılıdır.³⁶ Bu mitosta da görüldüğü üzere Jouël ile Kourmelen, iyi ahlaklı ve başarıya ulaşmış kahramanlardır. Yine bir soytarı olmasına karşın krallık için önemli bir sırrı saklama görevi “dürüst” olan Le Quillec’e verilmiş, o da bu görevi başarıyla sonuçlandırmıştır.³⁷ Öte yandan kötü ahlaklı, başka bir ifadeyle “hırslı” ve “aç gözlü” olanların çabaları sonuçsuz kalmıştır.³⁸

Mitos belirli bir türde büyüü gerçek kılan olaylardan birinin anlatılışındır. Dolayısıyla büyüün gerçekliğini mitlerin sağladığı düşünülmektedir.³⁹ “Armorique Mitosu”nda da büyüye yer verilmiştir. Buna göre Jouël’in gittiği Donuk-Yeşil, “büyülü” bir dağdır. Ayrıca Jouël de bir büyücüdür.⁴⁰

Büyüde ön plana çıkan unsur tılsımdır. Tılsım; büyüdeki gizemli, aktarımı büyüsel veraset yoluyla sağlanan ve sadece büyücünün bilgisi dâhilindeki bölümdür.⁴¹ “Armorique Mitosu”nda büyücü Jouël, Donuk-Yeşil’deki hazineleri korumak için bir parmaklık yaptırmış ve bu parmaklığı duayla mühürlemiştir. Jouël herkesin karşısında “iki büyük dua” okuyup dağı ve parmaklığı koruma altına almıştır. Bu parmaklıkları büyülü bir sözcük açabilecektir ve Jouël’in kendisinin dahi henüz bilmediği tılsımı açıklama yeteneğini ardılı olacak kişiye ölümünden sonra rüya yoluyla aktaracaktır. Jouël’in ardılı Kourmelen’dir ve tılsımı ondan rüyasında öğrenmiştir.⁴²

Bir büyüün etkili olabilmesinin yegâne şartı doğru bir düzende ve kurallarının değiştirilmeden uygulanmasıdır.⁴³ Asıl şeklinden çok az bir değişime gidilmesinde dahi istenilen sonuç alınmaz.⁴⁴ Jouël, tılsımı Kourmelen’e rüyasında öğretmiştir. Mitosta vurgulandığı üzere bu tılsım, “her kusursuz söylenişinde” parmaklığı açabilecektir. Bu tılsım “Yanar Jouël, gökte yıldız.”dır ve Jouël’in ölümünü anlatan insanüstü ve kişiye ait

³⁵ Roussel, *Locus Solus*, 16, 18-19, 21.

³⁶ Tatar, *Din, İlim ve Sanatta Hermenötik*, 109.

³⁷ Roussel, *Locus Solus*, 21-25.

³⁸ bk. Roussel, *Locus Solus*, 19, 23.

³⁹ Bronislaw Malinowski, *Büyü Bilim ve Din*, çev. Saadet Özkal (İstanbul: Kabalıcı Yayıncılık, 2020), 87-88.

⁴⁰ Roussel, *Locus Solus*, 17-18.

⁴¹ Malinowski, *Büyü Bilim ve Din*, 75.

⁴² Roussel, *Locus Solus*, 18-19.

⁴³ Cassirer, *İnsan Üstüne Bir Deneme: Devlet Efsanesi*, 90.

⁴⁴ Malinowski, *Büyü Bilim ve Din*, 77.

bir büyülü sözcük olarak nitelendirilmektedir.⁴⁵

Bir bütün olarak bakıldığında “Armorique Mitosu”nun bir mitin taşıdığı özelliklere ve mitik düşünceye uygun olduğu fark edilmektedir. Zira söz konusu mitos; manevi bir kılavuz, rüya, yaş, kahraman ahlakı, büyü ve büyüünün özellikleri gibi mitik vurgulara sahiptir.

3. İkili Zıtlıkların Birlikteliği

Düalizm, Modern Batı düşüncesinin temel karakteristiklerinden biridir. Bu anlayışa göre varlık, etik veya bilgi alanlarından hangisi olursa olsun düşüncenin özerk olan iki zıt kutup düzleminden hareketle ortaya çıkmaktadır.⁴⁶ Bu bağlamda “Armorique Mitosu”, düalistik bir okumaya elverişli yapıdadır. Nitekim “Armorique Mitosu”; yaşam-ölüm, genç-yaşlı, yeryüzü-gökyüzü, kadın-erkek, ihtiyaç-istek açgözlülük-kanaatkârlık, söz-eylem, alt-sınıf-üst sınıf, geçmiş-gelecek gibi ikili zıtlıkları barındırmakta ve bu zıtlıkların bir aradalığına işaret etmektedir.⁴⁷ Kanaatimizce Roussel bu dikotomiler vasıtasıyla iki zıt durumdan hareketle, bu zıt durumların farklı boyutlarını göstermek istemiştir.⁴⁸ Bu zıtlıkları iç içe işleyen Roussel'in düalistik yaklaşımında çoğu kez bir tarafın diğerine karşı ön planda tutulduğu fark edilmektedir. Şimdi bu zıtlıkların birlikteliğini ele alalım.

Toplumsal yaşam daha en başından kırılğan bir yapı olarak ortaya çıkar. Zira insani varoluşun sıra dışı durumları vardır. Toplumsal gerçeklikler ortaya çıkmayı bekleyen irrealitelerle kuşatılmış bir şekilde varlıklarını sürdürürler. Aynı şekilde toplumun inşa ettiği düzen de sayısız olasılıkların belirmesiyle anomiye dönüşebilir. Bu bağlamda ölüm bir yandan toplumsal ilişkilerin devamlılığını diğer yandan toplumsal düzenin işleyişini durduracak bir olgu olarak düşünülmektedir.⁴⁹

“Armorique Mitosu”nda kral Kourmelen'in ölümü yaklaşmış bu sebeple hem yaşlı küçük kızının tahta geçme imkânı olmadığı için sahip olduğu yasal hakkı hem de baş gösterecek taht kavgaları nedeniyle ülkenin düzeni tehlikededir.⁵⁰ Burada ölüm, güçlü bir temadır. Zira yasal bir hakkın ve toplumsal düzenin işleyişinin devamlılığını bozacağı için kralın mevcudiyetini beklediği önemli bir durumdur. Bize göre yaşamı, ileride de vurgulayacağımız üzere kralın kızı Hello temsil etmektedir. Ayrıca burada genç ve yaşlı dikotomisi de fark edilmektedir. Jouël ile Kourmelen yaşlıdır, “ölüme yönelik bir varlık”⁵¹ olarak artık yüzlerini ölüme doğru dönmüşlerdir. Hello ise gençtir, ümittir, gelecektir.

⁴⁵ Roussel, *Locus Solus*, 18-19.

⁴⁶ Kasım Küçükalp - Ahmet Cevzici, *Batı Düşüncesi: Felsefi Temeller* (İstanbul: İSAM Yayınları, 2017), 155-156.

⁴⁷ bk. Roussel, *Locus Solus*, 16-25.

⁴⁸ Chris Jenks, “Giriş”, çev. İhsan Çapçuoğlu, *Temel Sosyolojik Dikotomiler*, ed. Chris Jenks (Ankara: Atıf Yayınları, 2014), xix.

⁴⁹ Peter L. Berger, *Kutsal Şemsiye: Dinin Sosyolojik Teorisinin Ana Unsurları*, çev. Ali Coşkun (İstanbul: Rağbet Yayınları, 2015), 81-82.

⁵⁰ Roussel, *Locus Solus*, 16.

⁵¹ Martin Heidegger, *Varlık ve Zaman*, çev. Kaan H. Ökten (İstanbul: Agora Kitaplığı, 2011), 268.

Yine mitosta Jouël'in ölümüne vurgu yapılmakta ve Jouël gökyüzünde parlayan bir yıldız şeklinde görülüp halkının manevi koruyucusu ve rehberi konumunda düşünülmektedir. Burada da Jouël ölmüş bir kimse olarak bir şekilde yaşatılmakta ve gökyüzünden yeryüzündekilerle irtibatını sürdürmektedir.⁵² Dolayısıyla ölümle yaşam, yeryüzü ile gökyüzü bir aradadır.

Öte yandan mitosta kadın ve erkek dikotomisi de fark edilmektedir. Mitosa hâkim olan taht mücadelesinde Kourmelen'in kardeşleri somu ele geçiremedikleri için krallıklarını ilan edememişlerdir. "Baskıcı akraba prensler" e karşı prenses Hello, gizemi çözerek kraliçe olmayı başarmıştır.⁵³

Mitosta göze çarpan bir başka dikotomi, ihtiyaç ve istektir. İhtiyaç, hayati öneme sahip, zorunlu ve nesnel özellikleri nitelendirir. İstek ise öznedir ve kişisel arzularımızı içermektedir.⁵⁴ "Armorique Mitosu"nda Jouël, Donuk-Yeşil'deki hazineleri gördüğünde, "... mutlu bir ülke için gereksiz olan bu masalsi zenginlikleri her türlü aç gözlülüğün uzak tutup ileride yaşanabilecek büyük yıkım dönemlerine saklamak istemiştir".⁵⁵ Dolayısıyla Jouël, arzularına kapılmamış, hazineyi ihtiyaç zamanlarına güvence olması için bırakmış, kanaatkâr davranmıştır. Öte yandan Jouël'in oğlu hırsıyla Donuk-Yeşil'in zenginliklerini ele geçirmek için doğru "susam"ı bulmaya çalışmıştır.⁵⁶

Bir başka dikotomi alt sınıf-üst sınıf ayrımıdır. Eşitsizliği içeren bir durum olarak sınıfsal farklılıklar,⁵⁷ "Armorique Mitosu"nda da göze çarpmaktadır. Mitosta; Kourmelen kral, Pléveneuc kraliçe, Jouël insan ötesi bir varlığa bürünmüş bir kişi, Hello "hükümdarlar ve tanrılar soyundan" gelen bir prenses, Le Quillec de "sıradan insan" ve bir soytarıdır. Herkesin nazarında "aşağılık ve maskara bir adam" olarak nitelendirilmiştir.⁵⁸ Sınıfsal farklılıkların ayrıştığı, "habituslar zıtlığı"nın⁵⁹ belirginleştiği bu mitosta kralın önemli sırrını saklama ve zamanı geldiğinde bu sırrı açıklama görevi alt sınıftan ama dürüst olan bir kişiye, Le Quillec'e tevdi edilmiştir.⁶⁰

Tüm anlatısal ürünlerin dünyası zamansaldır.⁶¹ Dolayısıyla "Armorique Mitosu" da söz konusu bu zamansal dünya içindedir. Bu bakımdan geçmiş ile gelecek, mitostaki bir diğer dikotomidir. Geçmiş ile gelecek arasındaki geçişlerin görüldüğü mitosta; şimdiyle eş zamanlı anlatılan bir geçmiş yerleştirilmiştir. Başka bir deyişle Kourmelen'in atası

⁵² Roussel, *Locus Solus*, 16-19.

⁵³ Roussel, *Locus Solus*, 22-25.

⁵⁴ Don Slater, "İhtiyaçlar/İstekler", çev. Mualla Yıldız, *Temel Sosyolojik Dikotomiler*, ed. Chris Jenks (Ankara: Atif Yayınları, 2014), 430-431.

⁵⁵ Roussel, *Locus Solus*, 18.

⁵⁶ Roussel, *Locus Solus*, 19.

⁵⁷ Anthony Giddens - Philip W. Sutton, *Sosyolojide Temel Kavramlar*, çev. Ali Esgin (Ankara: Phoenix Yayınları, 2018), 177.

⁵⁸ Roussel, *Locus Solus*, 16, 19, 21.

⁵⁹ Pierre Bourdieu, *Heidegger'in Politik Ontolojisi*, çev. Aslı Sümer (İstanbul: Monokl Yayınları, 2018), 86-87.

⁶⁰ Roussel, *Locus Solus*, 21.

⁶¹ Paul Ricoeur, *Zaman ve Anlatı-1: Zaman, Olayörgüsü, Üçlü Mimesis*, çev. Mehmet Rifat - Sema Rifat (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2016), 23.

Jouél'den talep ettiği yardım sonucu Donuk-Yeşil'e gidişi bir şimdidir fakat Jouél'in Donuk-Yeşil'i keşfetme hikâyesiyle bu şimdiden geçmişe bir geçiş gerçekleşmiştir ve bu geçmiş, şimdi üzerinden geleceğe yön vermiş, tacın saklanması, günü geldiğinde de Hello'nun kraliçe olmasını sağlamıştır.⁶² Kanaatimizce geçmiş-gelecek dikotomisinde “şimdi”, önemli bir zamansal evreyi imlemektedir. Zira bu durum mitosta dikkat çeken söz-eylem şeklindeki bir başka dikotomide fark edilmektedir.

Hıristiyan teolojisindeki “Söz Tanrısı” ile 19. yüzyıl Alman kültüründeki “Eylem Tanrısı”, karşıt tarafları oluşturmuştur. Almanlar “Eylem Tanrısı”na tabi olan Fransa, Amerika ve İngiltere'nin izlediği yolu seçip seçmeme hususunu geç Aydınlanma dönemlerinde söz-eylem üzerinden tartışmışlardır. Söz-eylem dikotomisi, değişim potansiyeline sahip ve bunu gerçekleştirebilen bir özneye karşı sadece doğanın ve tarihin yorumunu yapabilen bir söz merkezliği ifade eder.⁶³ Bu durum Goethe'nin,

*Şöyle yazılı orada: “Başlangıçta Söz vardı!”
Tıkandım kaldım bile burada! Kim yardım edecek şimdi bana?
Söze bu kadar değer vermem mümkün değil
Başka türlü çevirmem lazım,
Doğru aydınlatırsa aklım beni.
Şöyle yazılı orada: Başlangıçta akıl vardı.
İlk satırı iyi düşünmek lazım,
Acele etmesin kalemin!
Anlam mıdır her şeyi oluşturan ve yaratan?
Şöyle yazılmıydı: Başlangıçta güç vardı!
Ama bu kelimeyi de yazarken,
Uyarıyor bir şey beni ve yine değiştiriyorum.
Yardım ediyor aklım bana! Birden çözüyorum sorunu
Ve yazıyorum huzurla: Başlangıçta eylem vardı! -⁶⁴*

dizelerini hatırlatmaktadır. Bu çerçevede “Armorique Mitosu”na bakıldığında gizemli bir “söz”ün varlığı ve vakti geldiğinde bu “söz”ü bulmak için “eylem”e geçen Hello görülmektedir. Gizemli “söz”ü Le Quillec bilmektedir ve Hello bir akşam göksel işaret gereği beliren “D'ORES.” (şimdi) yazısını okumuştur. Bu sebeple mitosta Hello için “şimdi eyleme geçmeliydi.”⁶⁵ ifadesi yer almaktadır.

Görüldüğü üzere mitostaki ikili zıtlıklarda ölüme karşı yaşam, erkeğe karşı kadın, geçmişe karşı şimdi ve gelecek, isteğe karşı ihtiyaç, söze karşı eylem ön planda kalmaktadır.

⁶² Roussel, *Locus Solus*, 16-25.

⁶³ Yasin Aktay vd., *Önce Söz Vardı: Felsefe, İlahiyat ve Sosyolojide Hermenötik* (İstanbul: Vadi Yayıncılık, 2020), 32.

⁶⁴ Johann Wolfgang von Goethe, *Faust*, çev. İclal Cankorel (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2021), 69-70.

⁶⁵ Roussel, *Locus Solus*, 19, 21, 23-24.

4. Sembolik Olarak Yorumlanabilecek Bazı Unsurlar

“Armorique Mitosu”ndaki ay, renkler ve sayılar, farklı okumalar ekseninde birtakım verilere ulaşmamızı sağlamakta ve bu veriler, mitosun anlamlı bir yorumuna imkân tanımaktadır. Yaptığımız yorumlar bize Roussel’in bazı noktalarda kendi dünyasına dönerek yazdığını dolayısıyla da refleksif bir şekilde geleneğini dil kodlarında dışsallaştırdığını göstermektedir. Zira gelenek, dil vasıtasıyla nesnelleşir.⁶⁶ Şimdi “Armorique Mitosu”nu renk, sayı ve ay bağlamında inceleyebiliriz.

Renk, toplumsal bir fenomen, kompleks bir kültürel yapıdır. Rengin yüklendiği kodlar ve anlamlar toplum tarafından oluşturulur.⁶⁷ Renkler ve renklerin algılanması sabit ve durağan bir yapıda değildir. Aksine renklere atfedilen anlamlar bireye, coğrafyaya, zamana, mekâna ve kültüre göre farklılık gösterebilir.⁶⁸ Goethe, Fransızlar gibi hayat dolu toplumların bilhassa aktif tarafta yer alan canlı renkleri sevdiğini belirtir.⁶⁹ Bu bağlamda “Armorique Mitosu”na baktığımızda yeşil, mavi, kırmızı ve sarı renkler* dikkatimizi çekmektedir. Nitekim bu renklerin belirli anlamlara işaret ettiği kanaatindeyiz. Tüm bunlarla birlikte Jung’un *Bilinç ve Bilinçdışı* çalışmasında yer verdiği bilinç çemberini de zikredebiliriz. Zira bu çemberde dört renk bulunmakta ve bu renkler düşünme ile hissetmeyle ilişkilendirilmektedir. Bu dört renk tıpkı mitosta yer aldığı gibi; sarı, yeşil, kırmızı ve mavidir.⁷⁰

Mavi insanlar tarafından ekseriyetle düşünmekle tasvir edilmektedir. Bunun sebebi mavinin havanın niteliklerine sahip olmasıdır çünkü bir fikir, havadır.⁷¹ Özleme ve tez canlılığa işaret eden mavi⁷² aynı zamanda geçmiş zamanı imlemektedir.⁷³ Hayallerin, özgürlüğün, ilerlemenin rengi olan mavi öte yandan Fransa’nın ve kraliyetin rengidir. Fransa bayrağında da yer alan mavi, algısal olarak önemli görülmektedir. Zira göndere en yakın renktir ve rüzgârsız bir havada sadece mavi renk belirginleşmektedir. Ayrıca bayraktaki mavi, on ikinci yüzyılda gök mavisi zemin üzerine serpilen altın sarısı zambakların yer aldığı kraliyet armalarındaki maviyle de bağ kurmaktadır. Bu açıdan Fransız mavisi, yüzyıllar boyu devamlılığı bulunan bir renk olarak nitelendirilmektedir. On üçüncü yüzyılla birlikte monarşinin, Orta Çağ’ın bitiminde hükümetin ve devletin rengi olan mavi, Fransız Devrimi’yle beraber ulusu temsil eden bir renk hâline gelmiştir.⁷⁴

⁶⁶ Carl Gustav Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, çev. Canberk Şeref (İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2023), 171.

⁶⁷ Michel Pastoureau, *Mavi: Bir Rengin Tarihi*, çev. İnci Malak Uysal (Ankara: İmge Kitabevi, 2005), 7, 11.

⁶⁸ Kadir Albayrak, *Dinlerin Rengi Renklerin Dili* (Ankara: Maarif Mektepleri, 2017), 16.

⁶⁹ Johann Wolfgang von Goethe, *Renk Öğretisi*, çev. İlknur Aka (İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2020), 262.

* Mitosta pembe renk de yer almakta fakat “çapkın delikanlılar gibi her zaman pembeler giyer” ifadeleriyle bu rengin ne anlama geldiği verilmektedir. bk. Roussel, *Locus Solus*, 21.

⁷⁰ Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, 115; Roussel, *Locus Solus*, 15-24.

⁷¹ Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, 116.

⁷² Goethe, *Renk Öğretisi*, 249.

⁷³ Albayrak, *Dinlerin Rengi Renklerin Dili*, 37.

⁷⁴ Pastoureau, *Mavi: Bir Rengin Tarihi*, 65-66, 136, 155-156.

“Armorique Mitosu”nda Hello'nun annesi kraliçe Pléveneuc, kızının doğumunu beklediği zamanlarda “görmekli bir mavi minder” işlemiş ve bu minderi çocuğunu dünyaya getireceği güne dek yanında tutmayı düşünmüştür. Kourmelen de kraliyetin sırrını çözecek sembolü bu minderin içine koymuştur.⁷⁵ Yukarıda mavi renkle ilgili verilen bilgilerle birlikte muhakeme ettiğimizde minder için niçin mavi rengin seçildiği daha iyi anlaşılmaktadır. Mavinin Fransa'da geçen bir mitos ve Fransız yazar Roussel için anlamsal bir koda sahip olduğunu düşünmekteyiz. Zira mitosta kraliyetin sırrı ve dolayısıyla da geleceği hanedanın rengindeki bir minderin içinde muhafaza altına alınmıştır. Ayrıca kraliçenin hayalleri, kraliyetin ilerlemesini sağlayacak olan bebek de kraliçenin mavi minderinde imlenmektedir.⁷⁶

Kırmızı; asalet, ciddiyet, alımlılık ve ihsan etkileri içeren bir renktir.⁷⁷ Aynı zamanda bir anidenliktir ve şu andır.⁷⁸ Fransızların sarıya çalan kırmızı gibi her zaman aktif taraftaki renkleri benimseyip hoşlandıkları belirtilir. Kırmızısı sarı hem kor gibi parıldayan hem de hafifçe yansıyan gün batımını andırır.⁷⁹ Kırmızı çoğu kez de hissiyatın temsili olarak görülmektedir.⁸⁰ Mitosta Hello, göksel uyarının geldiğini “daha yeni batmış güneşten doğmuş, görkemli mi görkemli birçok kırmızı yansıma, çevreni saran uzun bulutları ateşe verdiği” an hissetmiştir.⁸¹

Umut, mutluluk, beklenmedik bir yön ve sevinç içeren yeşil renk, geçmiş ve geleceğe bakan çift yönlü bir devamlılığa sahiptir.⁸² Hem yeşil yüzeyler hem de şeffaf yeşil nesnelere nitelendirmek için kullanılan yeşil,⁸³ genel manada sert nesnelere algısını veren bir renk olarak kullanılmaktadır.⁸⁴ “Armorique Mitosu”na baktığımızda altınların bulunduğu Donuk-Yeşil, “yeşil mermerden” bir mağaradır.⁸⁵ Dolayısıyla mağaranın mermer yapısı duyuşal olarak yeşille verilmiştir.

Sarı renk, canlı, parlak, çekici ve hoş bir özellik taşımaktadır. Sıcak bununla birlikte huzur verici etkilere sahiptir.⁸⁶ Gelecek varoluşu gösteren sarı,⁸⁷ aynı zamanda da sevginin rengi olarak kabul edilmektedir.⁸⁸ “Armorique Mitosu”na göre Jouël, Donuk-Yeşil'de soğuk olacağını düşündüğü geceyi geçirebilmek için bir mağara bulduğunu

⁷⁵ Roussel, *Locus Solus*, 21-22.

⁷⁶ bk. Roussel, *Locus Solus*, 21-22.

⁷⁷ Goethe, *Renk Öğretisi*, 253.

⁷⁸ Albayrak, *Dinlerin Rengi Renklerin Dili*, 37.

⁷⁹ Goethe, *Renk Öğretisi*, 248, 253.

⁸⁰ Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, 116.

⁸¹ Roussel, *Locus Solus*, 23-24.

⁸² Albayrak, *Dinlerin Rengi Renklerin Dili*, 37.

⁸³ Ludwig Wittgenstein, *Renkler Üzerine Düşünceler*, çev. Berkan Üze (İstanbul: Can Sanat Yayınları, 2024), 13.

⁸⁴ Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, 116.

⁸⁵ Roussel, *Locus Solus*, 17-18, 20.

⁸⁶ Goethe, *Renk Öğretisi*, 247.

⁸⁷ Albayrak, *Dinlerin Rengi Renklerin Dili*, 37.

⁸⁸ Jung, *Bilinç ve Bilinçdışı*, 116.

sezmiş ve bu mağaraya girmek için çabalamıştır. Bu mağara, altınlarla dolu bir yerdir.⁸⁹

Toplum nezdinde sayıların da sembolik birtakım kodları bulunmaktadır.⁹⁰ Mitosa bu bağlamdan baktığımızda mitosun içerisinde geçen dört, on sekiz, yüz sayıları* dikkatimizi çekmektedir. Çünkü dört, düzenle ilişkilendirilen ve dünyevi düzene işaret eden bir sayı olarak kabul edilmektedir.⁹¹ Mitik düşüncede varlıkların kosmosla olan ilişkisi dört sayısı ile belirtilir.⁹² Mitosta kralın tacının saklandığı ve böylece kraliyet düzeni ile altınların güvence altına alındığı Donuk-Yeşil'deki mağara “Yanar Jouël, gökte yıldız.” şeklindeki “dört güçlü sözle” açılıp kapanmaktadır.⁹³ Öte yandan genellikle reşit olma yaşı olarak görülen on sekizin sayı değeri, “yaşamak” kelimesine karşılık gelmektedir. Ayrıca Orta Çağ'daki Hıristiyan yorumcular, on sekiz sayısına yasanın merhametle yerine getirilmesi şeklinde bir anlam yüklemişlerdir.⁹⁴ Mitosa baktığımızda Hello, “on sekiz yaşına gelince” göksel sır kendine aşikâr olmuş ve iç karışıklıklarla mücadele eden ülkesini kurtarabilmiştir.⁹⁵ Yine daha önce de vurguladığımız üzere Hello, ülkesini yaşatacak olan kraliçedir ve yaşam ölüm dikotomisindeki yaşamın temsilidir. Mitosta geçen bir diğer sayı olan yüz, mükemmelliğin yuvarlanmış büyük sayısıdır.⁹⁶ Yüz, on sayısının katıdır ve on sayısı da mükemmellik ve tamlığı temsil etmektedir.⁹⁷ Bununla birlikte Tanrı'ya işaret eden bir sayısına sembolik olarak bakıldığında on sayısı da yüz sayısı da bir sayısı gibi nitelendirilen kümeler şeklinde görülür.⁹⁸ Jouël de “neredeyse yüz yaşında” ölüp tanrılaştırılmıştır.⁹⁹ Dolayısıyla mükemmel bir dereceye ulaşmış ve öldükten sonra ilahlilik statüsü elde etmiştir (*Apotheosis*).¹⁰⁰

Mitosta belirli bir anlam koduna sahip olduğunu düşündüğümüz bir başka unsur “temmuz” ayıdır. Nitekim Hello göksel uyarıyı “bir temmuz akşamı” almıştır.¹⁰¹ Metne dönerek “Niçin temmuz ayı?” şeklinde bir soru yönelttiğimizde bu soru bize Fransa tarihinde temmuz ayında vuku bulan önemli olaylardan Bastille'in ele geçirilmesi,

⁸⁹ Roussel, *Locus Solus*, 17-18.

⁹⁰ Vejdi Bilgin, *İbadet: Şekilsel, Sembolik ve Toplumsal* (Bursa: Emin Yayınları, 2014), 117.

* Dört, on sekiz ve yüz sayıları dışında kalan diğer sayılar değerlendirmeye alınmamıştır.

⁹¹ Annemarie Schimmel, *Sayıların Gizemi*, çev. Mustafa Küpüşoğlu (İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 2017), 96; Ayrıca bk. Bayram Ali Çetinkaya, *Sayıların Gizemi ve Tasavvufun Dinamikleri - İhvân-ı Safâ Modeli -* (İstanbul: İnsan Yayınları, 2008), 71-72.

⁹² Cassirer, *Sembolik Formlar Felsefesi-II: Mitik Düşünme*, 210.

⁹³ Roussel, *Locus Solus*, 19-20.

⁹⁴ Schimmel, *Sayıların Gizemi*, 216.

⁹⁵ Roussel, *Locus Solus*, 23-25.

⁹⁶ Schimmel, *Sayıların Gizemi*, 259.

⁹⁷ Annemarie Schimmel, *Tanrı'nın Yeryüzündeki İşaretleri: İslama Görünüşbilimsel Yaklaşım*, çev. Ekrem Demirli (İstanbul: Kabcacı Yayınevi, 2004), 117.

⁹⁸ Çetinkaya, *Sayıların Gizemi ve Tasavvufun Dinamikleri - İhvân-ı Safâ Modeli -*, 65-67.

⁹⁹ Roussel, *Locus Solus*, 16.

¹⁰⁰ Kemal Ataman, *Ulus Olmanın Kutsal Temeli: Sivil Din, Bir Analiz Denemesi* (Ankara: Sentez Yayıncılık, 2014), 70. bk. özellikle 22. dipnot.

¹⁰¹ Roussel, *Locus Solus*, 23-24.

“Büyük Korku” dönemini ve ayrıca Temmuz Monarşisi’ni¹⁰² düşündürmektedir. Fransa tarihinde gerçekleşen bu önemli olaylardaki ay olan temmuz, Roussel’in mitindeki önemli bir başlangıç dilimi için de imlenmiştir denilebilir. Bununla beraber, Roussel Hello’nun kraliçe oluşu ve ülke yönetimi ile Temmuz Monarşisi arasında bir benzerlik kurmuş da olabilir. Bu verilerle birlikte düşündüğümüzde Roussel’in geleneğinin etkileri bir kez daha dikkatimizi çekmektedir.

Sonuç

Okur, kelimeler, kavramlar ve cümlelerden örülmüş bir metne adım attığında aslında bir anlam dünyasına dâhil olur. Farklı katmanları bulunan bu dünyada okur, kendi anlam dünyasından hareketle metni anlamaya çalışır ve burada da yorumlama devreye girer. Böylelikle farklı perspektiflerden hareketle metnin zenginliği keşfedilir.

Bu çalışmada “Armorique Mitosu”nu mitik özellikler bağlamında ele alıp Goldman’ın metnin düzeyleri temelinde yorumladık. Mitosun çözümlenmesi ve yorumlanmasında birinci, ikinci ve üçüncü düzeyleri esas aldık. Buna göre “Armorique Mitosu”nda Roussel’in mitik özellikler ve mitik bilinç ekseninde manevi bir rehber, rüya, ahlaki unsurlar, büyü ve yaşın kutsallığı gibi temalara değindiği görülmüştür. Parça bütün ilişkisiyle yapılan bir okuma sonucunda Roussel’in mitos; yaşam-ölüm, genç-yaşlı, yeryüzü-gökyüzü, kadın-erkek, ihtiyaç-istek açgözlülük-kanaatkârlık, söz-eylem, alt-sınıf-üst sınıf, geçmiş-gelecek gibi ikili zıtlıklar üzerine bina ettiğini görmekteyiz. Bununla birlikte Roussel’in çalışmasını kaleme alırken yetiştirdiği geleneği dil kodlarına dökerek dışsallaştırdığını düşünmekteyiz. Örneğin mitosta geçen “mavi minder” için “Niçin mavi?” şeklindeki bir soruyla yüzleştirdiğimizde bu soru bizi Fransa’nın bu renge yüklediği anlam kodlarına götürmüştür. Yine mitosta geçen “temmuz” ayı için sorulan “Niçin temmuz?” sorusu bizi Roussel’in kendi tarihsel kodlarına ulaştırmıştır. Yorumlama sürecinde sadece mavinin değil mitosta yer alan sarı, kırmızı ve yeşilin bununla birlikte mitostaki bazı sayıların da eldeki verilerle birlikte düşünüldüğünde belirli anlamlara sahip olduğu kanaatindeyiz. Bu anlamsal veriler bize Roussel’in mitostaki söz konusu ayı, renkleri ve sayıları bilinçli kullanmış olabileceğini düşündürmüştür.

Çalışmamızdaki çözümlene ve yorumlar, metnin “dar dünyası”ndan “geniş dünyası”na ulaşma ve metnin tüketilemez anlam katmanlarını açılama çabasının bir sonucudur. Dolayısıyla bu yorumların tek ve geçerli hakikatler olduğunu iddia etmiyoruz. Aksine bu çabanın yeni yorum deneyimlerine ve böylelikle yeni düşünümSELLİKLERE İMKNÂN TANIYACAĞINI DÜŞÜNÜYORUZ.

¹⁰² bk. Roger Price, *Fransa'nın Kısa Tarihi*, çev. Özkan Akpınar (İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2012), 133-135, 200-205.

Kaynakça

- Ahmedi, Ekber Şah - Ataman, Kemal. “Varoluşsal Güvenlik ve Sekülerleşme: Eleştirel Bir Çözümleme”. *Sekülerleşme Tartışmaları*. ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit. 15-16, 117-152. Ankara: Kadim Yayınları, 2019.
- Aktay, Yasin vd. *Önce Söz Vardı: Felsefe, İlahiyat ve Sosyolojide Hermenötik*. İstanbul: Vadi Yayıncılık, 4. Basım, 2020.
- Albayrak, Kadir. *Dinlerin Rengi Renklerin Dili*. Ankara: Maarif Mektepleri, 2017.
- Ashbery, John. “In Darkest Language”. çev. Trevor Winkfield. *How I Wrote Certain of My Books*. 57-64. New York: Sun, 1977.
- Ataman, Kemal. *Ulus Olmanın Kutsal Temeli: Sivil Din, Bir Analiz Denemesi*. Ankara: Sentez Yayıncılık, 2014.
- Barthes, Roland. *Çağdaş Söylenler*. çev. Tahsin Yücel. İstanbul: Metis Yayınları, 4. Basım, 2014.
- Batuk, Cengiz. “Bultman’ın Teolojisinin Temel Sorunu: Kutsal Kitab’ın Modern İnsana Da Verecek Bir Mesajı Var Mı?”. *Rudolf Bultmann: Mitoloji ve Hermenötik Sorunu*. der. Cengiz Batuk - Emir Kuşçu. 25-42. Ankara: Eskiyeeni Yayınları, 2013.
- Batur, Enis. “Raymond Roussel İçin Ready-Made”. *Locus Solus*. 7-8. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 5. Basım, 2022.
- Berger, Peter L. *Kutsal Şemsiye: Dinin Sosyolojik Teorisinin Ana Unsurları*. çev. Ali Coşkun. İstanbul: Rağbet Yayınları, 5. Basım, 2015.
- Bilgin, Vejdi. *İbadet: Şekilsel, Sembolik ve Toplumsal*. Bursa: Emin Yayınları, 2. Basım, 2014.
- Bourdieu, Pierre. *Heidegger’in Politik Ontolojisi*. çev. Aslı Sümer. İstanbul: Monokl Yayınları, 2018.
- Bourdieu, Pierre. *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları*. çev. P. Burcu Yalım. İstanbul: Metis Yayınları, 3. Basım, 2019.
- Campbell, Joseph. *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*. çev. Sabri Gürses. İstanbul: İthaki Yayınları, 3. Basım, 2018.
- Cassirer, Ernst. *İnsan Üstüne Bir Deneme: Devlet Efsanesi*. çev. Necla Arat. İstanbul: Say Yayınları, 2005.
- Cassirer, Ernst. *Sembolik Formlar Felsefesi-II: Mitik Düşünme*. çev. Milay Köktürk. Ankara: Hece Yayınları, 2. Basım, 2016.
- Cassirer, Ernst. *Sembolik Formlar Felsefesi-III: Bilginin Fenomenolojisi*. çev. Milay Köktürk. Ankara: Hece Yayınları, 2. Basım, 2018.
- Çetinkaya, Bayram Ali. *Sayıların Gizemi ve Tasavvufun Dinamikleri - İhvân-ı Safâ Modeli -*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2008.

- Darende, Ömer Faruk. "Sekülerleşme Teorisine Metaforik Yaklaşımlar". *Sekülerleşme Tartışmaları*. ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit. 11-12, 49-70. Ankara: Kadim Yayınları, 2019.
- Eliade, Mircea. *Mitlerin Özellikleri*. çev. Sema Rifat. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 4. Basım, 2020.
- Eliade, Mircea. *İmgeler ve Simgeler*. çev. Mehmet Ali Kılıçbay. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 4. Basım, 2020.
- Foucault, Michel. *Kliniğin Doğuşu: Tıbbî Algının Arkeolojisi*. çev. Şule Ünsaldı. Ankara: Epos Yayınları, 3. Basım, 2014.
- Foucault, Michel. *Ölüm ve Labirent*. çev. Savaş Kılıç. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2. Basım, 2018.
- Fromm, Erich. *Rüyalar Masallar Mitler: Sembol Dilinin Çözümlemesi*. çev. Aydın Arıtan-Kaan H. Ökten. İstanbul: Say Yayınları, 3. Basım, 2017.
- Giddens, Anthony - Sutton, Philip W. *Sosyolojide Temel Kavramlar*. çev. Ali Esgin. Ankara: Phoenix Yayınları, 3. Basım, 2018.
- Goethe, Johann Wolfgang von. *Renk Öğretisi*. çev. İlknur Aka. İstanbul: Kırmızı Yayınları, 2. Basım, 2020.
- Goethe, Johann Wolfgang von. *Faust*. çev. İclal Cankorel. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 10. Basım, 2021.
- Goldman, Alan. "The Sun Also Rises: Incompatible Interpretations". *Is There A Single Right Interpretation?* ed. Michael Krausz. 9-25. University Park, Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 2002.
- Heidegger, Martin. *Varlık ve Zaman*. çev. Kaan H. Ökten. İstanbul: Agora Kitaplığı, 2. Basım, 2011.
- Jenks, Chris. "Giriş". çev. İhsan Çapçioğlu. *Temel Sosyolojik Dikotomiler*. ed. Chris Jenks. XIII-XXII. Ankara: Atıf Yayınları, 2. Basım, 2014.
- Jung, Carl Gustav. *Bilinç ve Bilinçdışı*. çev. Canberk Şeref. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2. Basım, 2023.
- Kefeli, Emel. *Batı Edebiyatında Akımlar*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 4. Basım, 2020.
- Kirman, M. Ali - Sarı, Hasan. "Post Seküler Toplumda Anlam Arayışımı ve Tasavvufu Yol Metaforu Üzerinden Okumak". *Sekülerleşme Tartışmaları*. ed. M. Ali Kirman - Volkan Ertit. 19-20, 197-218. Ankara: Kadim Yayınları, 2019.
- Kuşçu, Emir. "Rudolf Bultman'ın Teolojik Hermenötiğinde Bazı Temel Sorunları Tartışmak". *Rudolf Bultmann: Mitoloji ve Hermenötik Sorunu*. der. Cengiz Batuk - Emir Kuşçu. 43-74. Ankara: Eskiyei Yayınları, 2013.

- Küçükalp, Kasım - Cevizci, Ahmet. *Batı Düşüncesi: Felsefi Temeller*. İstanbul: İSAM Yayınları, 4. Basım, 2017.
- Macherey, Pierre. "Sunarken: Foucault / Roussel / Foucault". çev. Savaş Kılıç. *Ölüm ve Labirent*. 7-23. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2. Basım, 2018.
- Malinowski, Bronislaw. *Büyük Bilim ve Din*. çev. Saadet Özkal. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık, 2. Basım, 2020.
- Pastoureau, Michel. *Mavi: Bir Rengin Tarihi*. çev. İnci Malak Uysal. Ankara: İmge Kitabevi, 2005.
- Price, Roger. *Fransa'nın Kısa Tarihi*. çev. Özkan Akpınar. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2012.
- Ricoeur, Paul. *Interpretation Theory: Discourse And The Surplus of Meaning*. Amerika Birleşik Devletleri: The Texas Christian University Press, 2. Basım, 1976.
- Ricoeur, Paul. *Zaman ve Anlatı-1: Zaman, Olayörgüsü, Üçlü Mimesis*. çev. Mehmet Rifat - Sema Rifat. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 3. Basım, 2016.
- Ritzer, George - Stepnisky, Jeffrey. *Sosyoloji Kuramları*. çev. Himmet Hülür. Ankara: De Ki Basım Yayım, 2014.
- Roussel, Raymond. *How I Wrote Certain of My Books*. çev. Trevor Winkfield. New York: Sun, 1977.
- Roussel, Raymond. *Locus Solus*. çev. Tahsin Yücel. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 5. Basım, 2022.
- Sartre, Jean-Paul. *Edebiyat Nedir?* çev. Bertan Onaran. İstanbul: Can Sanat Yayınları, 3. Basım, 2008.
- Schimmel, Annemarie. *Tanrı'nın Yeryüzündeki İşaretleri: İslama Görüngübilimsel Yaklaşım*. çev. Ekrem Demirli. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2004.
- Schimmel, Annemarie. *Sayıların Gizemi*. çev. Mustafa Küpüşoğlu. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 2017.
- Slater, Don. "İhtiyaçlar/İstekler". çev. Mualla Yıldız. *Temel Sosyolojik Dikotomiler*. ed. Chris Jenks. 429-446. Ankara: Atıf Yayınları, 2. Basım, 2014.
- Tatar, Burhanettin. *Din, İlim ve Sanatta Hermenötik*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2. Basım, 2020.
- Wittgenstein, Ludwig. *Renkler Üzerine Düşünceler*. çev. Berkan Üze. İstanbul: Can Sanat Yayınları, 2024.

Analyzing The Myth of Armorique in *Locus Solus* in Terms of Mythic Features and Interpreting It in The Context of The Levels of The Text

Extended Summary

When a reader engages with a text composed of words, concepts, and sentences, they enter a layered world of meaning. In this world, the reader interprets the text through their perspective, revealing its richness from various viewpoints.

This study analyzes the “Armorique Mythos”, which Raymond Roussel, one of the representatives of French literature, includes in his work *Locus Solus*, in the context of mythic features. Here, Alan Goldman's “levels of the text” were taken as a starting point. Based on the information obtained from the “narrow world” of the mythos, an attempt was made to reach its “wide world”. Therefore, the aim is not to create a new mythos but to emphasize the richness of the mythos. This study, in which the content analysis technique and interpretative understanding sociological approach are used based on the literature review, is limited to the “Armorique Mythos” in *Locus Solus*. However, the language games called metagrams mentioned by Roussel in his work *How I Wrote Certain of My Books* are bracketed.

When we scan the literature on the issue, it is clear that Michel Foucault wrote a work titled *Death and Labyrinth* about Roussel and his works. However, Foucault here does not go into the deep interpretations of Roussel's work and looks at it critically. This critical point of view is a subjective idea belonging to Foucault and this idea means closing the circle of interpretation. Therefore, we believe that this act of limitation is not correct.

Roussel also wrote a work entitled *How I Wrote Certain of My Books*, where he provides insights into his creative process, including the writing of *Locus Solus*. However, this work focuses primarily on his language games, known as metagrams, rather than offering detailed information.

Nevertheless, when we look at the literature, we realize that the studies on *Locus Solus* do not occupy a relatively voluminous place. Yet *Locus Solus* is noteworthy not only in literature but also in philosophy. As mentioned above, Foucault wrote a separate book on the works of Roussel, including *Locus Solus*. A mythos included in such an important study was deemed worth analyzing in this respect.

Again, secularization theories have claimed that with modernization, religion and metaphysical phenomena will lose their influence and disappear over time. In times of the development of science and technology, myths were viewed negatively and regarded as ordinary products of the pre-Enlightenment mind. However, even though religion and metaphysical phenomena have been in the background from time to time, contrary to popular belief, they have not disappeared. Therefore, myths have also preserved their existence.

Myths also have the function of externalizing the latent properties of existence, thus enabling human understanding and meaning. Here, symbols also come to the fore. Because human beings are capable of symbolic thinking. Myths also contain symbolic

elements. In this framework, it is inevitable to talk about myths and symbols where human existence is concerned.

Our study is different from other studies in that it focuses on a single mythos in *Locus Solus* and tries to ensure that this mythos reaches a broad meaning from its narrow meaning. However, the studies on *Locus Solus* are not relatively voluminous and there is a gap in this field. In this respect, we intend to make an original contribution to the literature.

Which mythic features and mythic ideas does the “Myth of Armorique” contain? Can the “wide world” of the “Myth of Armorique” be reached from the “narrow world” of the “Myth of Armorique”? In this study, the “Myth of Armorique” is discussed in the context of mythic thought and mythic elements and magic, the combination of binary opposites and some elements that can be interpreted symbolically. In this respect, firstly, a conceptual framework was drawn by giving information about mythos and mythic thinking in general and Goldman's levels of the text. The issues found in the study are as follows:

While analyzing the “Myth of Armorique” in the context of mythic features and interpreting it on the basis of Goldman's levels of the text, we took the first, second and third levels of the text as a basis. Accordingly, in “The Myth of Armorique”, Roussel touches upon themes such as a spiritual guide, dream, moral elements, magic and the sanctity of age on the axis of mythic features and mythic consciousness. As a result of a reading based on a part-whole relationship, we see that Roussel builds the mythos on binary contrasts such as life-death, young-older, earth-sky, woman-man, need-want, greed-craftsmanship, word-action, lower class-upper class, past-future. However, we think that Roussel externalized the tradition he grew up in while writing his work by putting it into language codes. For example, when we face the question “Why blue?” for the “blue cushion” mentioned in the mythos, this question leads us to the codes of meaning that France attributed to this color. Again, the question “Why July?” for the month of “July” in the mythos led us to Roussel's own historical codes. In the process of interpretation, we believe that not only blue, but also yellow, red and green, as well as some numbers in the mythos, have certain meanings when considered together with the available data. These semantic data suggest that Roussel may have consciously used the moon, colors and numbers in the mythos.

The analysis and interpretations in our study are the result of an effort to reach from the “narrow world” to the “wide world” of the text and to unpack its inexhaustible layers of meaning. Therefore, we do not claim that these interpretations are the only and valid truths. Rather, we think that this endeavor will allow for new interpretive experiences and thus new reflexivity.

Keywords

Sociology of Religion, Philosophy, Raymond Roussel, *Locus Solus*, Myth of the Armorique, Levels of the Text.